

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 25/2012

Notkun Þyrluþjónustunnar hf. á léninu nordurflug.com

I.

Erindið

Með bréfi Norðurflugs ehf., dags. 17. janúar 2012, er kvartað yfir notkun Þyrluþjónustunnar hf. á léninu nordurflug.com. Í bréfi Norðurflugs kemur fram að Norðurflug hafi hafið flugrekstur árið 2006 en fengið flugrekstrarleyfi í júní 2008 sem hafi heimilað félaginu að fljúga með farþega hérlendis og erlendis. Þrátt fyrir erfitt árferði og ekki síst árið 2008 og að hafa fengið starfsleyfi um mitt það ár hafi Norðurflug náð 57% markaðshlutdeild flugrekstrar með þyrlum, sem verði að teljast viss áfangi. Fyrirtækið hafi fjárfest verulega í þyrlum og hafi þrjár þyrlur í rekstri. Skv. tölum úr ársskýrslu Flugmálastjórnar sem fylgi erindinu hafi markaðshlutdeild félagsins aukist og haldist síðastliðin tvö ár rúmlega 2/3 af markaðnum. Ársskýrsla Flugmálastjórnar sé ekki komin út fyrir árið 2011 en áætla megi að markaðshlutdeildin hafi ekki hreyfst mikið í aðra hvora áttina. Eins og sjáist af tölum Flugmálastjórnar þá séu til ársins 2011 aðeins tveir aðilar sem annist rekstur þyrlna hérlendis og hafi til þess flugrekstrarleyfi skv. lögum og reglum EASA, European Aviation Safety Agency, sem Flugmálastjórn framfylgi hérlendis. Norðurflug sé handhafi flugrekstrarleyfis nr. IS 025 og sé opinber skrá slíkra leyfa á vefsíðu Flugmálastjórnar. Séu líklega allir flugrekstrarhafar meðvitaðir um hvern annan þó ekki væri nema með lestri þessara opinberu lista. Erfitt sé að fela þyrlur og þeim mun erfiðara þegar þær séu gerðar út frá sama flugvælinum. Þannig sé ljóst að allir séu upplýstir um starfsemina og ekki síst keppinautarnir.

Norðurflug hafi líklega lagt meiri fjármuni í markaðsmál en áður hafi verið gert af rekstraráðilum þyrlna. Þannig hafi Norðurflug t.d. auglýst í flugvélum Icelandair frá árinu 2009 og nýtt sér alla valkosti til að komast nær ferðamönnum og helst samhliða því er ferðamaðurinn ákveði ferð til Íslands. Þannig sé ljóst að aðgerð samkeppnisaðilans að skrá nordurflug.com skaði félagið en .com lén séu vel þekkt hérlendis. Norðurflug hafi einnig markaðssett sig til erlendra ferðaþjónustuaðila með ferðum erlendis, verið þáttakandi í MidAtlantic ferðaráðstefnu

Icelandair, Vestnorden og áfram mætti telja. Þannig sé áherslan á alla þætti markaðssetningar, þ.e. Internetinu en ekki síst að ná til ferðamanna þegar þeir panti far til landsins. Þannig sé ljóst að misnotkun á nafni Norðurflugs t.d. með því að beina hugsanlegum viðskiptamönnum fyrirtækisins inn á vef samkeppnisaðilans hafi áhrif og séu svik og blekkingar til þess að valda ruglingi og skaða Norðurflug.

Samkeppnisaðili Norðurflugs hefur aflað sér léninu nordurflug.com og beini viðskiptavinum sem þangað fari inn á heimasíðu helicoptericeland.is. Gögn sem fylgi erindinu gefi þetta til kynna. Svonefndur administrative contact fyrir lénið sé framkvæmdastjóri Þyrluþjónustunnar sem ætti að vera mjög meðvitaður um betri rétt Norðurflugs til nafnsins. Eins og fyrr segi sé firmanafn félagsins Norðurflug ehf. og sé það skráð hjá Fyrirtækjaskrá. Það sé hluti af öllu sem félagið geri og ætlunin sé að skrá nafnið sem vörumerki félagsins. Samkvæmt skráningarskírteini sé lén Norðurflugs á nafni félagsins.

Eingöngu þessi tvö fyrirtæki séu að bjóða þyrlur hérlendis og boðið sé upp á nánast sömu vöruna sem grundvallist á notkun þyrlna, þ.e. farþegaflug, verkflug og kennsla. Það sé því útilokað annað en að Þyrluþjónustunni hafi verið ljóst við skráningu lénsins nordurflug.com að félagið væri að nota firmanafn eina og helsta samkeppnisaðila á markaðnum hérlendis. Ásetningurinn sé skýr og afdráttarlaus og virðist vera til þess fallinn að valda Norðurflugi tjóni og stela viðskiptavinum með sviksamlegum og villandi hætti. Það hafi verið hrein tilviljun að Norðurflug hafi orðið vart við þetta athæfi og komið félaginu gersamlega á óvart þrátt fyrir að vera ýmsu vant. Það sé alveg ljóst að þetta athæfi samkeppnisaðilans hafi án efa haft áhrif á Norðurflug og muni hafa áhrif hérlendis. Falla athafnir Þyrluþjónustunnar því undir lög um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005, sbr. 2. gr. laganna.

15. gr. a. laganna sé afar skýr, þ.e. óheimilt sé að nota í atvinnustarfsemi firmanafn sem viðkomandi hafi ekki rétt til að nota. Firmanöfn séu ætluð til aðgreiningar keppinauta á markaði og þeim mun mikilvægara þegar aðeins séu tveir að mestu, á viðkomandi markaði. Á grundvelli notkunar samkeppnisaðila á nordurflug.com og með tilvísan til 15. gr. a. laganna hafi Þyrluþjónustan brotið gegn lögnum. Fordæmalaust athæfi samkeppnisaðilans falli einnig undir 5. gr. laganna um óréttmæta viðskiptahætti sem séu bannaðir. Heimfæra megi brotið að f. lið 1. mgr. 9. gr. laganna en báðir aðilar hafi réttindi sem enginn annar noti hérlendis, þ.e. svokallaða JAR OPS 3 heimildir skv. flugrekstrarleyfi félaganna. Einkum sé það V. kafli laganna sem samkeppnisaðilinn brjóti gegn og einnig megi heimfæra athæfi hans undir 13. gr. laganna. Brot samkeppnisaðila virðast því falla að mörgum greinum laga nr. 57/2005 og hugsanlega hafi aldrei verið brotið gegn eins mörgum greinum eins og þessu tilfelli. Ef það sé tilfellið sýni það alvarleika brotsins og ásetning samkeppnisaðilans.

Brotið sé svo einstakt og veki undrun hversu einbeittur viljinn sé og ljóst að markmiðið sé að valda Norðurflugi tjóni. Eingöngu sé um tvo aðila að ræða á markaðnum, báðir séu staðsettir á Reykjavíkflugvelli og báðir saki í sömu markhópa og með aðgerðum sínum sé Þyrluþjónustan

að afvegaleiða viðskiptavini og trufla viðskipti með athöfnum sínum. Ætla megi að Þyrluþjónustunni sé fullkunnugt um betri rétt Norðurflugs, t.d. vegna augljósrar samkeppni, netpósta og viðskipta milli félaganna, opinberrar skráningar Norðurflugs sem handhafi flugrekstrarleyfis, firmanafns, skráningar lénsins nordurflug.is, sem m.a. komi fram í netpóstum sem hann hafi sent og fengið senda og áfram mætti telja. Það sé því óhugsandi að framkvæmdastjóra Þyrluþjónustunnar hafi ekki verið kunnugt um betri rétt Norðurflugs og því sé athöfn hans þess mun alvarlegri og alveg fordæmalaus að best verði séð og varla neinar málsbætur geti átt rétt á sér. Fordæmalaus athöfn framkvæmdastjórans komi skýrt fram þar sem hann sé stofnandi lénsins nordurflug.com og geti ekki borið fyrir sig ókunnugleika um betri rétt eða hugsanlegs skaða Norðurflugs nema til skemmtunar. Því sé ekki um óviljaverk að ræða.

Að villa á sér heimildir með þessum fordæmalaus hætti sé einstakt að best verði séð við lestur mála sem geti verið af sama toga. Hversu mikið tjón Norðurflugs er, sé erfitt að segja en verði fordæmalaust háttalag Þyrluþjónustunnar látið óáreitt muni það skaða félagið enn meira en nú sé gert.

Þess sé krafist að Neytendastofa grípi til hámarksaðgerða skv. IX. kafla laga nr. 57/2005 þar sem brotið sé framið af einbeittum vilja og sé fordæmalaust í framkvæmd. Þyrluþjónustunni verði gert að láta af athæfi sínu samstundis og gert að skila léninu til Norðurflugs svo að félagið geti ekki tekið upp svipaða hætti síðar. Þar sem þetta sé fordæmalaust mál krefjist Norðurflug þess að Þyrluþjónustan verði beitt hámarkssektum í samræmi við fyrrgreindan kafla laganna til þess tíma sem hann lætur af athæfi sínu. Þess sé óskað að krafa Norðurflugs verði tekin fyrir við fyrsta hentugleika til að lágmarka hugsanlegan skaða félagsins en félagið sé eins og önnur fyrirtæki í ferðaþjónustu með stóran hluta tekna sinna yfir sumartímann.

II.

Málsmeðferð

1.

Erindi Norðurflugs var sent Þyrluþjónustunni til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 20. janúar 2012. Svar Þyrluþjónustunnar barst Neytendastofu með bréfi, dags. 1. febrúar 2012.

Í bréfinu segir að tekið sé fram í bréfi Norðurflugs að félagið hafi átt firmanafnið Norðurflug í mörg ár. Hið rétt sé hins vegar að vörumerkið Norðurflug sé ekki skráð hjá Einkaleyfastofu eins og þurfi til að öðlast einkarétt á notkun vörumerkis, sbr. lög um vörumerki nr. 45/1997. Hafi því hvorki Norðurflug né aðrir einkarétt til notkunar heitisins Norðurflug hvort heldur sem vörumerki eða lén. Til þess að geta hreyft mótmælum við notkun annarra á vörumerkinu Norðurflug þurfi mótmælandi að vera eigandi umrædds vörumerkis og þurfi því að fá það skráð

hjá Einkaleyfastofu, sbr. 4. gr. laganna. Samkvæmt reglum og fordæmum um skráningu vörumerkja sé þó alls óvíst að slík skráning yrði samþykkt og því yrði jafnvel enginn einkaréttur veittur á notkun vörumerkisins.

Þess beri að geta að Þyrluþjónustan sé ekki að nota lénið nordurflug.com og fái því ekki séð með hvaða hætti skráning Þyrluþjónustunnar á umræddu léni sé til þess fallin að valda Norðurflugi tjóni eða stela af þeim viðskiptum eins og Norðurflug haldi fram í bréfi sínu. Þar sem ekki geti talist ruglingshætta á fyrirtækjunum á þeirri forsendu einni að framkvæmdastjóri Þyrluþjónustunnar hafi skráð umrætt lén sé því ekki hægt með nokkru móti að sjá hvernig Norðurflug telji sig hafa orðið fyrir skaða af völdum þess, né heldur fallast á rök um betri rétt Norðurflugs til lénsins líkt og haldið sé fram. Auk þess væri heldur ekki hægt að fallast á betri rétt Norðurflugs til lénsins á þeirri forsendu einni að Norðurflug sé ekki skráð vörumerki og því enginn aðili sem hafi einkarétt á notkun þess.

Mikið sé gert úr markaðssetningu, uppbyggingu og verðmæti félagsins á heitinu Norðurflug. Það hljóti því að skjóta skökku við að ef um slík verðmæti og hagsmuni sé að ræða fyrir Norðurflug að félagið hafi hvorki séð sér hag í því að láta skrá umrætt vörumerki né heldur skrá lénið nordurflug.com.

Þá sé vísað til þess í bréfi Norðurflugs að athæfi Þyrluþjónustunnar brjóti gegn ákvæðum laga nr. 57/2005. Af ofangreindum ástæðum sem og vegna eðli máls sem kvartað sé yfir verði að telja að ekki verði með neinu móti hægt að fella slík álitaefni undir lögin. Jafnframt yrði að teljast óeðlilegt að Norðurflug nyti vafans af því að hafa hvorki látið skrá vörumerkið Norðurflug, telji þeir sig eiga tilkall til þess, né heldur lénið nordurflug.com.

Síðast en ekki síst sé vert að benda á að Þyrluþjónustan hafi fengið vörumerkið *Helicopter Service Iceland* skráð hjá Einkaleyfastofu þann 2. nóvember 2009. Þrátt fyrir það noti Norðurflug einkennisorðin „Helicopter Service in Iceland“ bæði á heimasíðu sinni og meginþorra kynninga sinna. Það eina sem aðgreini einkennisorð Norðurflugs frá skráðu vörumerki Þyrluþjónustunnar sé einungis stutt ónauðsynleg samtenging tveggja orða. Þar sem um nokkra ruglingshættu á þessum vörumerkjum sé að ræða og Þyrluþjónustan hafi fengið sitt vörumerki skráð hjá Einkaleyfastofu sé með mun staðfastari rökum hægt að halda því fram að Norðurflug hafi valdið Þyrluþjónustunni tjóni með notkun sinni á þessu vörumerki. Notkun Norðurflugs á vörumerkinu væri því að sama skapi „*til þess fallin að valda einum helsta samkeppnisáðilanum tjóni og stela af honum viðskiptavinum með sviksamlegum og villandi hætti*“ eins og komist sé að orði í bréfi Norðurflugs um skráningu á léninu nordurflug.com.

Vert sé að taka fram að fyrirsvarsmenn Norðurflugs hafi aldrei sett sig í samband við fyrirsvarsmenn Þyrluþjónustunnar í þeim tilgangi að koma í veg fyrir notkun umrædds léns. Fyrirsvarsmenn Þyrluþjónustunnar séu hins vegar tilbúnir til þess að semja um sölu lénsins til Norðurflugs hafi þeir áhuga á að kaupa lénið.

Þyrluþjónustan óski þess að málinu verði vísað frá. Þá sé þess krafist að skoðað verði hvort Norðurflug hafi brotið gegn Þyrluþjónustunni með heimildarlausri notkun sinni á skráðu vörumerki Þyrluþjónustunnar líkt og greint hafi verið frá.

2.

Með bréfi Neytendastofu til Þyrluþjónustunnar, dags. 6. febrúar 2012, var athygli vakin á því að ef Þyrluþjónustan óskaði eftir að Neytendastofa tæki til meðferðar mál vegna þess sem félagið teldi óréttmæta viðskiptahætti Norðurflugs þyrfti það að berast stofnuninni í nýju erindi. Tilkynnt var að krafa Þyrluþjónustunnar um að skoðað yrði hvort Norðurflug hafi brotið gegn Þyrluþjónustunni með heimildarlausri notkun á skráðu vörumerki Þyrluþjónustunnar yrði því ekki tekin til meðferðar í málinu.

3.

Bréf Þyrluþjónustunnar, dags. 1. febrúar 2012, var sent Norðurflugi til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 6. febrúar 2012. Svar Norðurflugs barst með bréfi, dags. 9. febrúar 2012. Í bréfinu kemur fram að rétt sé að taka fram að ágreiningsefni málsins snúist aðeins um það álítaefni hvort notkun Þyrluþjónustunnar á firmanafni Norðurflugs í léninu nordurflug.com sé í andstöðu við 15. gr. a. laga nr. 57/2005. Ákvæðið gildi eingöngu milli keppinauta eins og segi í athugasemdum í greinargerð með lögnum. Varla leiki vafi á því að Norðurflug og Þyrluþjónustan séu keppinautar á markaði fyrir þyrluflug í atvinnuskyni hér á landi.

15. gr. a. leggi bann við því að nota í atvinnustarfsemi firmanafn, verslunarmerki eða því um líkt sem sá hefur ekki rétt til er notar. Norðurflug hafi hafið starfsemi sína með þyrlum á árinu 2006. Hér sé því um atvinnustarfsemi að ræða. Sú atvinnustarfsemi sé rekin undir firmaheitinu Norðurflug eða Nordurflug hjá þeim sem ekki noti bókstafinn eð í stafrófi sínu. Lén félagsins sé nordurflug.is. Tengsl Þyrluþjónustunnar við firmaheitið Norðurflug og lénið nordurflug.com séu vandséð. Af framansögðu leiði að Þyrluþjónustan megi ekki nota Norðurflug/Nordurflug í atvinnustarfsemi sinni. Skráning lénsins nordurflug.com af hálfu Þyrluþjónustunnar virðist gerð í þeim tilgangi einum að trufla viðskipti Norðurflugs.

Engu skipti fyrir málið þó Norðurflug hafi ekki skráð firmaheiti sitt sem vörumerki. Skráning einkahlutafélags með firmanafninu Norðurflug komi í veg fyrir að annar aðili geti skráð firma í sömu atvinnugrein með sama heiti.

4.

Bréf Norðurflugs, dags. 6. febrúar 2012, var sent Þyrluþjónustunni til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 14. febrúar 2012. Svar Þyrluþjónustunnar barst með bréfi, dags. 2. mars 2012. Þar segir að í bréfi Þyrluþjónustunnar, dags. 1. febrúar 2012, hafi verið vísað til þess að ekki væri ljóst að Norðurflug ætti einkarétt til notkunar heitisins Norðurflug þar sem það hafi

ekki verið skráð og ekki sé ljóst að það uppfylli skilyrði um sérkenni sem þurfi til einkaréttar. Til þess þurfi vörumerki að vera þess eðlis að það geti aðgreint fyrirtækið frá keppinautum, sé ekki almennt orð og sé lýsandi fyrir þjónustu fyrirtækisins. Verði því að leiða að því líkum að orðið norðurflug skorti umrædd sérkenni enda vísi heitið eingöngu til ákveðinnar flugleiðar sem vinsæl sé í þyrluflugi. Að sama skapi verði því að telja að Norðuflug eigi ekki einkarétt til lénsins nordurflug.com. Þar sem 15. gr. a. laga nr. 57/2005 sé almennt talin vörumerkjavernd til frekari fyllingar sé því vísað til þess að ekki sé fullljóst að heitið norðurflug teljist nægilega sértækt til að njóta verndar skv. ákvæðinu.

Rétt sé að taka fram að Þyrluþjónustan sé ekki lengur eigandi umrædds léns og tengist það því á engan hátt Þyrluþjónustunni eða forsvarsmönnum hennar lengur. Það skuli enn fremur áréttað að Þyrluþjónustan sé ekki að nota umrætt lén og því komi ekki til sú hættu að villst verði á starfsemi Norðurflugs og Þyrluþjónustunnar líkt og bann sé lagt við í 15. gr. a. laga nr. 57/2005. Verði því að telja að umrætt ákvæði eigi ekki við þar sem engin notkun á firmanafni, verslunarmerki eða því um líku sem tengist eða gæti tengst Norðurflugi eigi sér stað af hálfu Þyrluþjónustunnar. Jafnframt verði að ítreka að forsvarsmenn Norðurflugs hafi aldrei sett sig í samband við forsvarsmenn Þyrluþjónustunnar í þeim tilgangi að fá umrætt lén og þar með takmarkað þann skaða sem þeir haldi fram að Norðurflug hafi orðið fyrir.

5.

Með bréfi Neytendastofu, dags. 8. mars 2012, óskaði stofnunin eftir afstöðu Norðurflugs til þess hvort enn væri óskað niðurstöðu Neytendastofu í málinu í ljósi þess að í bréfi Þyrluþjónustunnar, dags. 2. mars 2012 kom fram að Þyrluþjónustan væri ekki lengur skráður réttihafi lénsins nordurflug.com og að engin notkun sem tengdist Þyrluþjónustunni færi þar fram.

Svar barst með tölvubréfi, dags. 14. mars 2012, þar sem óskað var eftir niðurstöðu stofnunarinnar í málinu.

6.

Með bréfi dags. 14. mars 2012 tilkynnti Neytendastofa aðilum málsins að gagnaöflun í málinu væri lokið. Með bréfinu fylgdi listi yfir gögn málsins.

III.

Niðurstaða

1.

Í máli þessu kvartar Norðurflug ehf. yfir skráningu og notkun Þyrluþjónustunnar ehf. á léninu nordurflug.com. Norðurflug sé skráður réttihafi firmanafnsins Norðurflugs og lénsins nordurflug.is. Þyrluþjónustan sé helsti keppinautur Norðurflugs. Notkunin valdi ruglingi og skaði starfsemi Norðurflugs. Þess sé krafist að Þyrluþjónustan láti af notkun lénsins, afhendi það Norðurflugi og að Þyrluþjónustan verði beitt sektum.

Þyrluþjónustan hafnar kröfum Norðurflugs. Norðurflug hafi ekki skráð firmanafn sitt sem vörumerki í samræmi við ákvæði vörumerkjalaga og hafi því ekki betri rétt til lénsins. Ekki sé ljóst hvort heitið Norðurflug uppfylli skilyrði um sérkenni svo það geti aðgreint fyrirtækið frá keppinautum. Þá noti Þyrluþjónustan ekki lénið og sé ekki lengur eigandi þess.

Í erindi sínu vísar Norðurflug til ákvæða 5. gr., f. liðar 1. mgr. 9. gr., 13. gr. og 15. gr. a. laga um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005.

2.

Í 5. gr. laga um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005 kemur fram að óréttmætir viðskiptahættir séu bannaðir. Bannið gildi áður en, á meðan og eftir að viðskipti með vöru fara fram eða þjónusta er veitt. Hvað teljist til óréttmætra viðskiptahátta er nánar tilgreint í III. – V. kafla laganna.

Í 9. gr. laganna er um það fjallað að viðskiptahættir teljist villandi ef þeir séu líklegir til að blekkja neytendur, t.d. með almennri framsetningu þó gefnar séu upp réttar staðreyndir, eða ef neytendum eru veittar rangar upplýsingar í þeim tilgangi að hafa áhrif á ákvörðun þeirra um að eiga viðskipti. Í a.–g. lið málsgreinarinnar eru tilgreindar þær röngu upplýsingar sem átt er við og í f. lið segir að átt sé við rangar upplýsingar um:

„réttindi, hæfni eða annað sem varðar aðstæður söluaðila eða fulltrúa hans, stöðu hans á markaði, skyldur, vörumerki og önnur hugverkaréttindi“

Í 1. mgr. 13. gr. laganna segir að óheimilt sé að hafast nokkuð það að sem brjóti í bága við góða viðskiptahætti í atvinnustarfsemi eins og þeir eru tíðkaðir eða eitthvað það sem óhæfilegt er gagnvart hagsmunum neytenda. Í 2. mgr. 13. gr. segir að ákvæði 1. mgr. gildi um aðra viðskiptahætti en þá sem III kafla laganna taki til. Ákvæði 13. gr. laga nr. 57/2005 er efnislega að mestu samhljóða eldra ákvæði 5. gr. laganna. Í greinargerð með frumvarpi til laga nr. 50/2008 segir um greinina að orðalag hennar sé almenns eðlis og tilgangur hennar því sá að um þessa hagsmuni gildi áfram þau sjónarmið sem lögð eru til grundvallar við túlkun á 5. gr. gildandi laga.

Gildissviði ákvæðisins hefur þó verið breytt og tekur það eingöngu til verndunar hagsmuna neytenda, annarra en fjárhagslegra. Sem dæmi um atriði sem fallið geta undir ákvæðið eru í greinargerð nefnd smekkur og velsæmi.

Ákvæði 15. gr. a. er svohljóðandi:

„Óheimilt er að nota í atvinnustarfsemi firmanafn, verslunarmerki eða því um líkt, sem sá hefur ekki rétt til er notar, eða reka atvinnu undir nafni sem gefur villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Enn fremur er sérhverjum bannað að nota auðkenni, sem hann á tilkall til, á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni sem annað fyrirtæki notar með fullum rétti.“

Í ákvæðinu felst almenn vernd auðkenna sem kemur til fyllingar á vörumerkjavernd. Efnislega er 15. gr. a. samhljóða ákvæði eldri laga um almenna vernd auðkenna. Fyrri málsliður 15. gr. a. hefur að geyma almennt bann við því að nota auðkenni, t.d. firmanafn og vörumerki, sem annar á. Rétturinn til þessara auðkenna getur hvílt á sérlöggjöf svo sem lögum um vörumerki, lögum um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð og því um líkt. Af lögskýringargögnum sést glögg að ákvæðið skiptir máli um viðbótarvernd við þá vernd sem framangreind sérlög veita auðkennum. Þar kemur einnig fram að í 2. másl. greinarinnar sé rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt sé að nota auðkenni þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti. Þetta ákvæði tekur því til sömu auðkenna og almenna reglan í 1. málslið. Þessi málsliður á við í þeim tilvikum sem báðir málsaðilar eiga rétt til auðkenna sinna og þarf þá að líta til þess hvort notkun þess sem seinna byrjaði notkun valdi ruglingshættu milli aðila.

Firmanafn Norðurflugs var skráð hjá Fyrirtækjaskrá Ríkisskattstjóra árið 2006 og hefur Norðurflug notað það til auðkenningar á fyrirtækinu síðan þá. Hefur Norðurflug einnig verið skráður réttthafi lénsnafnsins nordurflug.is frá 27. mars 2007. Þyrluþjónustan skráði lénnafnið nordurflug.com þann 24. nóvember 2011. Ekki hefur annað komið fram en að lénnöfnin nordurflug.is og nordurflug.com séu skráð á réttan hátt hjá skráningaraðilum viðkomandi rótarléna. Að mati Neytendastofu á því 2. málsliður 15. gr. a. við í máli þessu. Skal því litið til þess hvort ruglingshætta í skilningi 15. gr. a. sé fyrir hendi.

3.

Réttur til vörumerkis getur stofnast annars vegar fyrir skráningu og hins vegar fyrir notkun. Meginreglan er sú að eigandi merkis öðlast einkarétt til nafnsins og er öðrum þar með óheimilt að nota það eða annað nafn sem líkist því svo mikið að ruglingshætta skapist. Ákvæði 15. gr. a. laga nr. 57/2005 er einkum ætlað að vernda auðkenni gegn því að keppinautur noti annað auðkenni sem líkist því mikið. Við mat á ruglingshættu er litið til þess hvort málsaðilar séu í samkeppni og hvort þeir séu á sama markaðssvæði. Til þess að njóta einkaréttar verður vörumerkið að vera þess eðlis að það geti aðgreint eiganda vörumerkis málsaðila eða vöru hans

eða þjónustu frá keppinautum og takmarkast verndin því við að vörumerkið sé ekki almennt orð og lýsandi fyrir þá vöru eða þjónustu sem málsaðili og keppinautar hans bjóða.

Heitið Norðurflug er samsett og er ekki almennt orð. Að mati Neytendastofu hefur auðkennið nægjanlegt sérkenni og aðgreiningarhæfi til þess að veita Norðurflugi einkarétt til notkunar þess. Lénanöfnin nordurflug.is og nordurflug.com eru nákvæmlega eins og skilur eingöngu íslenski bókstafurinn ð firmanafnið frá lénnöfnunum.

Aðilar málsins eru keppinautar á sama markaði. Þeir bjóða samskonar þjónustu, þ.e. verkflug og farþegaflug í atvinnuskyni með þyrlum. Kemur því til skoðunar hvort skráning og notkun Þyrluþjónustunnar á léninu nordurflug.com geti valdið ruglingshættu milli aðila.

Fyrir liggur í málinu að Þyrluþjónustan hafi skráð lénið nordurflug.com og notað það til þess að beina neytendum með sjálfvirkum hætti inn á lénið helicoptericeland.com, sem geymir vefsíðu Þyrluþjónustunnar. Tengsl Þyrluþjónustunnar við heitið Norðurflug eru vandséð enda er heitið nafn á helsta keppinauti fyrirtækisins. Hafði Þyrluþjónustan því engan rétt til eða lögmæta hagsmuni af lénnafninu. Hlaut Þyrluþjónustunni að vera fullljóst að framangreind notkun lénsnafnsins kynni að brjóta í bága við einkarétt keppinautarins til firmanafnsins Norðurflug ehf. og lénsnafnsins nordurflug.is. Var Þyrluþjónustan því ekki í góðri trú við skráningu og notkun þess. Telur Neytendastofa að framangreind háttsemi hafi valdið ruglingshættu milli aðila. Með framangreindri skráningu og notkun sinni á léninu nordurflug.com hefur Þyrluþjónustan því brotið gegn 5. gr. og 15. gr. a. laga nr. 57/2005.

Háttsemi Þyrluþjónustunnar felur að mati Neytendastofu ekki í sér að neytendum hafi verið veittar rangar upplýsingar í skilningi f. liðar 1. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005. Telst háttsemin því ekki brot gegn 9. gr. laga nr. 57/2005. Þá fær Neytendastofa ekki séð með hvaða hætti framangreind háttsemi hafi haft áhrif á aðra hagsmuni neytenda en fjárhagslega. Því er ekki um að ræða brot gegn 13. gr. laga nr. 57/2005.

Í gögnum málsins kemur fram að undir rekstri þess hafi Þyrluþjónustan afskráð og látið af notkun lénsins. Athugun Neytendastofu leiddi í ljós að Þyrluþjónustan er ekki lengur skráður réttshafi lénsins og engin starfsemi fer þar nú fram sem valdið getur ruglingi milli aðila. Með vísan til þess telur Neytendastofa ekki ástæðu til frekari aðgerða af hálfu stofnunarinnar, sbr. IX. kafla laga nr. 57/2005.

IV.

Ákvörðunarorð:

„Pyluþjónustan hf., Fluggörðum 23, Reykjavík hefur með skráningu og notkun lénsins nordurflug.com brotið gegn ákvæðum 5. og 15. gr. a. laga um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005.“

Neytendastofa, 23. maí 2012

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir